

Верба В.А.,

канд. екон. наук, доцент
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Verba V.A.

Ph.D., assistant professor of
business strategy SHEE Kyiv
National Economic University
named after V. Getman, Ukraine

**БІЗНЕС-МОДЕЛЮВАННЯ
У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА**

**BUSINESS MODELING
IN COMPANY DEVELOPMENT
PROCESS**

Представлено авторську позицію щодо бізнес-моделі підприємств як іманентної складової процесного управління та імператива розвитку підприємства

The author's position on the company business model as a part of the process management and imperative of the company development is presented

Бізнес-моделювання як складова процесу розвитку компанії сьогодні актуальна для всіх підприємств незалежно від напрямів, масштабів діяльності й національної приналежності. Це пояснюється кількома причинами. По-перше, бізнес-модель дає уяву про логіку бізнесу, розкриває ланцюг причинно-наслідкових зв'язків, уможливорює переосмислення методів та механізмів організації бізнесу. У процесі формування бізнес-моделі фактично відбувається злам функціональної ідеології: на перший план виходять ідеї продукування цінностей, а не продуктів, пропонування цінності, а не продаж. такий принцип побудови бізнесу дає можливість кардинально по-новому відповідати на питання щодо ефективності та результативності компанії.

По-друге, переосмислення керівництвом, власниками та співробітниками логіки ведення бізнесу створює потенціал розвитку, відкриває нові можливості для якісних перетворень у компанії, стає могутнім поштовхом для інноваційної діяльності у всіх сферах діяльності. Досвід успішних компаній свідчить, що на етапі проектування бізнес-моделі виникають передумови посилення ключової компетенції, яка внаслідок унікального сполучення бізнес-процесів створює невідторні конкурентні переваги.

По-третє, завдяки формалізації бізнес-модель дає можливість усунути протиріччя, що притаманні для функціональних і матричних моделей організації бізнесу, оскільки у процесі моделювання є нагода виявити пріоритети, усунути неузгодженості, оптимізувати зусилля компанії на магістральних напрямках, що генерують цінність, доходність та прибутковість.

По-четверте, у стислій формі бізнес-модель розкриває всю багатогранність функціонування компанії, через прості, зрозумілі речі

дає всім стейкхолдерам інформацію щодо принципів, механізмів функціонування та пріоритетах розвитку компанії. Тому бізнес-модель підприємства можна вважати не тільки стратегічним активом компанії, але й надзвичайно ефективним засобом комунікації.

Концепція бізнес-моделювання з'явилася наприкінці минулого століття і знаходиться у стадії формування, чим пояснюється широкий спектр підходів до її сутності, принципів і методів побудови. Аналізуючи ідеї щодо змістовного наповнення бізнес-моделі підприємства, уявляється доцільним визначити три напрямки, в яких науковці і практики ведуть пошук принципів її формування. в межах першого напрямку бізнес-модель розглядається як формалізація способів створення, продажу і постачання цінності клієнтам. фактично «описує принцип роботи компанії» [1—3]. другий напрям [4—6] утворюється пропозиціями розглядати бізнес-модель компанії як сполучення ряду параметрів, що описують принципову схему побудови бізнесу, яка має відбуватися у такій послідовності: формування сутності цінності, яка пропонується споживачеві; ідентифікація ринкових сегментів; визначення структури ланцюжка цінності; уточнення механізму генерування доходів; оцінка структури витрат і цільового рівню прибутку; опис позиції фірми у мережі цінності, що пов'язує споживачів і замовників; формулювання конкурентної стратегії. третій напрямок дослідження бізнес-моделей об'єднує роботи дослідників, які аналізують бізнес-моделі реальних підприємств, досвід успішної організації бізнесу відомих компаній (хехоx, dell, southwest airlines, wal-mart та ін.).

Розглядаючи бізнес-модель підприємства як ключову складову процесу розвитку підприємства, доцільно її визначати як опис логіки бізнесу компанії з визначенням її базових елементів у певному співвідношенні, тобто систему зв'язків об'єкта із зовнішнім середовищем, що дає можливість відобразити його найсуттєвіші характеристики: цінність, що створюється для клієнтів, механізм її формування поставки, принципи використання ресурсів, компетенцій та можливостей з метою створення стійкої конкурентної переваги, отримання доходу і прибутку. Наголошуючи на стратегічному контексті формування бізнес-моделі вважаємо доцільним її розробку після формування чи уточнення стратегічної ідеї підприємства.

Література

1. *Magretta J.* Why business models matter. Harvard Business Review 2002, May: 86—92.
2. *Timmers P.* Business models for electronic markets. Electronic Commerce in Europe 1998; 8 (April): 1—6.

3. Ревуцька Н.В. Формування бізнес-моделі підприємства (за матеріалами підприємств харчової промисловості України): Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.06.01 [Електронний ресурс] / Н.В. Ревуцька; Київ. нац. екон. ун-т. — К., 2005. — 20 с.

4. Afuah A, Tucci C. Internet Business Models and Strategies. Boston: McGraw Hill, 2003.

5. Chesbrough H., Rosenbloom R. The role of the business model in capturing value from innovation: evidence from Xerox Corporation's technology spin-off companies. *Industrial and Corporate Change* 2002;11(3): 529—555.

6. Morris, M., Schindehutte, M., Allen, J. The entrepreneur's business model: toward a unified perspective. *Journal of Business Research* 2005; 58 (6): 726—735.

Вольська С. П.,

старш. викл. кафедри
менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Volska S. P.

Senior lecturer
Vadym Hetman Kyiv National
Economic University, Ukraine

**КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА
ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ
БАНКУ**

**COMPREHENSIVE
ASSESSMENT BANK
FINANCIAL STABILITY**

Обґрунтовано доцільність проведення комплексної оцінки фінансової стійкості банків у динаміці. Проаналізовано фінансову стійкість українських банків на основі динамічного нормативу.

The expediency of a comprehensive assessment of financial stability of banks in the dynamics. Analyzed the financial stability of the Ukrainian banks based on dynamic normative.

Дослідження методичних аспектів оцінки фінансової стійкості банківських установ показали, що проблеми формування універсальної комплексної методики на даний час залишаються невирішеними як у вітчизняні, так і в зарубіжній науці, а застосовувані методичні прийоми ґрунтуються на використанні великої кількості як абсолютних, так і відносних показників, що перетворює в достатньо складну проблему формування інтегральної оцінки всієї сукупності розрахункових величин та значно ускладнює формування правильних висновків про діяльність банків.

У зв'язку з цим, виникає необхідність розробити методики, які б давали змогу узагальнювати вихідну інформацію й отримувати єдине значення — індекс, інтегральну оцінку. Зрозуміло, що якість